

PRILOZI

P r i l o g I

EMISIJA BROJ 24, 4. DECEMBRA 1941. GODINE:

„Govorimo na talasnoj dužini 30, zapeta 9!

Dragi slušaoci!

Svako veče u 8 časova i 35 minuta na talasima 30 m zapeta 9, možete čuti glas rodoljuba, glas istine, glas narodnih boraca.

Govorimo vam preko radio-stanice „Slobodna Jugoslavija“ na talasima 30 zapeta 9.

Počinjemo naš današnji program.

Borba u severoistočnoj Srbiji koja se vodi već nekoliko nedelja dostigla je poslednjih dana krupne razmere. Okupatori su skoncentrisali dovoljno jake sile i uz pomoć avijacije i tenkova pokušavaju da slome otpor boraca za narodno oslobođenje, ali uza lud. Ishod dosadašnjih bojava pokazuje da osim ogromnih gubitaka Nemci nisu uspeli da dobiju ništa više. Uobičajeni bojevi u Crnoj Gori, Hercegovini i Bosni vode se i dalje. Italijani trpe svakim danom sve veće gubitke.

Izveštaji iz Sovjetske Rusije govore da se na čitavom Istočnom frontu vode žestoki bojevi. Armija maršala Timošenka progoni i dalje potučenog neprijatelja. U toku jučerašnjeg dana celi niz sela oslobođen je od okupatora. Nemci na putevima po kojima odstupaju, ostavljaju veliku količinu ratnog materijala. Bitka oko Moskve ne popušta u svojoj jačini. Prema izveštaju Moskovskog i Londonskog radia branici Moskve na nekim sektorima fronta provode uspešne kontrajuriše. Jugozapadno od Tule nemačke divizije bile su prinudene da odstupnu na nekih 20 km. Na Lenjingradskom frontu Crvena vojska drži inicijativu u svojim rukama vršeći mesne kontrajuriše, koji su za poslednjih nekoliko dana bili na- ročito uspešni na Karelkoj prevlaci.

U Libiji boj između engleskih i nemačkih tenkovskih divizija nije se još završio. Engleska avijacija uspešno tuče iz vazduha neprijateljske linije za snabdevanje i time onemogućava dotur pojačanja opkoljenim nemačkim i talijanskim jedinicama.

Prema nemačkim špijunima nema i ne treba da bude nikakvog milosrda. Istrebiti ih svuda i na svakom mestu, to je dužnost sviju rodoljuba, svakoga borca za slobodu. Nemački špijun je izrod

svoga naroda u kome su skupljeni podlost i gramzivost i lopovluk. Njemu nema mesta tamo gde žive i gde se bore čestiti ljudi.

U toku ovih osam meseci naše teške ali pune časti i slave borbe, videli smo vrlo često kako se narod obračunava sa Hitlerovim špijunima.

Istorijska borba naših naroda uči nas da se pobeda ne može zadobiti dok ne očistimo sami sebe od neprijateljskih plaćenika. Mi znamo kako je malena Crna Gora na Badnje veče 1709. godine organizovala istragu poturica. Crnogorci nisu ostavili tada nijednog poturicu u životu. Ne govori uzalud naš narod „Poturica gori od Turčina“.

Po Crnoj Gori i Hercegovini stotine narodnih izdajica, kao što je Pavelićev komandant Bileća Celar, platili su svojim životom u službi Hitleru i Musoliniju. Stotinama drugih izdajica sudio je narodni sud po Hrvatskoj i Srbiji.

Fašistički špijuni strepe sada na svakom koraku, da ih ne stigne narodna osveta. Narod im je uterao strah u kožu.

Neka znadu Nedić, Pavelić, Aćimović, Lorković i ostale bande, da neće izmaći narodnom суду. Njihova su imena zapisana na prvom mestu u crnom spisku Hitlerovih špijuna.

Smrt izdajicama svoga naroda!

Pre neki dan potanko smo se zadržali na prilikama u kojima rade hrvatski radnici, koje je prodao Pavelić, nemačkim fabrikama i fašistima. Kao što je poznato među hrvatskim radnicima, nalazi se veliki broj radnica, čiji je položaj mnogo gori nego položaj radnika, jer se prema njima sprovodi bezobzirnija eksplatacija.

Većina hrvatskih radnika rade u preduzećima, koja su vrlo često podvrgnuta bombardovanju, kao što su na primer preduzeća u Kiliu, Bremenu i Hamburgu. U fabriци za sušenje ribe u Kiliu radi 16 hrvatskih radnika pri najmizernijim uvjetima rada. Već je nekoliko hrvatskih radnika poginulo prilikom bombardovanja njihovih tvornica. I ustaše i njihovi nemački gospodari ēute o tome. Druge veće grupe hrvatskih radnika rade u Stetinu, Berlinu, Lajpcig-u i preduzećima Borna.

Plaćeni se organizacije sabotaže u tvornicama, Nemci su preko tako zvane „Službe rada“ i Pavelićevog poslanstva u Berlinu organizovali široku mrežu špijunaže i prate svaki korak radnika. Dok su radnici prinuđeni, da rade i žive u mizernim uslovima, dotle špijuni Pavelićevog poslanstva dobijaju ogromne pare i izdržavaju se na račun radnika.

Pitamo se kome je bilo potrebno da u Berlinu okuplja čitavu bandu džabojeda na čelu sa Jakovom Bašićem, koji oficijelno nosi titulu socijalnog atašea a neoficijelno, šefa Pavelićevih špijuna. Ali, na primer, šta rade Božidar Sinković, M. Mašeg i Ivan Dodig, koji po Pavelićevom ukazu predstavljaju nemačkim vlastima, hrvatske radnike? Hrvatskoj javnosti malo je poznato, da se svi „ustaški“ činovnici nalaze u službi Gestapoa i da im je glavna zadaća da uhode hrvatske radnike.

Nemci u Zagrebu preko ustaške organizacije ne prestaju sa svojom agitacijom među radnicima za rad u Nemačkoj. U vezi s ogromnim gubicima Hitlerove vojske na Istočnom frontu, ta se

agitacija sve više pojačava. Prema Hitlerovim planovima, inostrani radnici, među njima i hrvatski, treba da spasu nemačku industriju od propasti.

Hrvatski radnici! Vaša je dužnost da onemogućite Hitlerove planove, a vi koje su ustaše primorale da skitate po Nemačkoj, veštим sabotažama pomognite pobedi nad fašizmom!

Ne bojte se Hitlerovih uhoda i špijuna!

Ovde radio-stanica „Slobodna Jugoslavija“, govorimo na talasnoj dužini 30,9. Nastavljamo sa našim programom.

Podvig žene iz Jošaničke banje odjeknuo je i u drugim krajevima Jugoslavije.

Srpske majke i žene i sestre koje ste uvek delile i zlo i dobro sa nama, — sa vašim sinovima, muževima i braćom; vi ste u toku poslednjih dana pokazale nevidljivo junaštvo i pozrtvovanost u borbi protiv fašističkih ubica. Za spaljena srpska sela, za postreljane srpske starce i nevinu decu vi ste smelo podigle ruku na najcrnijeg dušmanina našeg naroda. Vi ste žrtvovale vaše živote, ali ste pokazale i neprijatelju i celom svetu da se, isto tako, kao i vaši muževi borite za slobodu i bolju budućnost naše dece.

Vaš će podvig poslužiti kao primer Hrvaticama i Slovenkama, koje takođe stenu pod teškim jarmom fašističkog ropstva.

Žene i devojke cele Jugoslavije sledite primere hrabrih šumadijskih žena, jer vaša borba je deo narodne borbe od koje zavisi sloboda i nezavisnost naših naroda i budućnost naše dece.

U utorki veče kod Novog Sada na Futoškom putu došlo je do sukoba među jednim partizanskim odredom i mađarskim žandarmima, koji su po okolnim selima sprovodili rekviziciju hrane. Borba koja je trajala skoro jedan sat, svršila se pobedom partizana.

Slušajte našu hroniku!

U užičkom krugu otvoreno je nekoliko dečijih domova u kojima su smeštena ratna siročad, čiji su roditelji poginuli u borbi s okupatorom. Nekoliko sličnih domova otvoreno je i u drugim oblastima, koje se nalaze pod kontrolom narodne vojske i partizanskih odreda.

U uredništvu „Novog vremena“ svakodnevno stiže hrpa pretečih pisama od čitaoca novina. Iz tih pisama se vidi, da novinare koji su se prodali okupatoru čeka ista sudbina kao i okupatora.

Lica koja putuju iz Nemačke kroz našu zemlju pričaju kako je pobeda Crvene vojske kod Rostova, ostavila vrlo dubok utisak kod nemačkog stanovništva. Mnogi Nemci očekuju da će uskoro nastupiti još veći porazi Hitlerove vojske.

Pregovori između Amerike i Japana još se vode, premda je situacija na Dalekom Istoku vrlo kritična. I jedna i druga strana preduzimaju velike ratne pripreme.

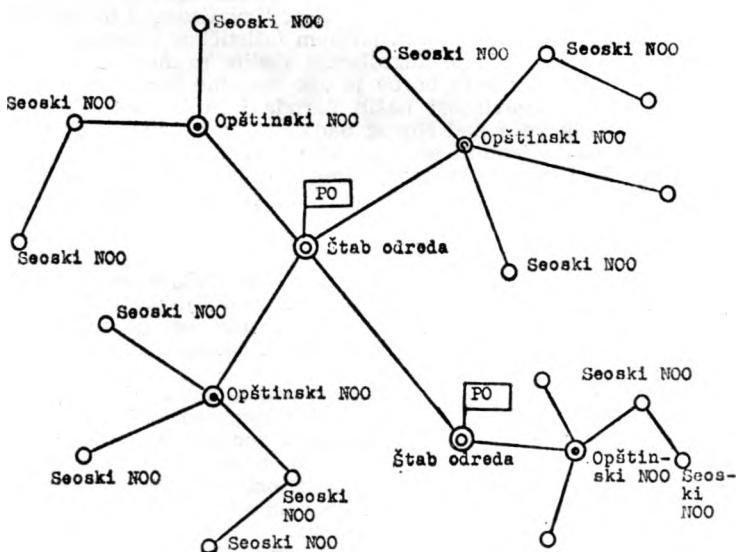
Ovim je radio-stanica „Slobodna Jugoslavija“ završila svoj rad.

Slušajte nas ponovo uveče u 8 sati i 35 minuta na talasnoj dužini 30,9 metara.

Doviđenja sutra uveče u 8 sati i 35 minuta!“

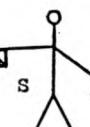
Prilog II

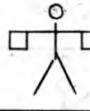
SEMATSKI PRIKAZ ORGANIZOVANJA I FUNKCIONISANJA POSTANSKE SLUŽBE

Prilog III

SEMATSKI SISTEM SIGNALIZACIJE

A	G	M plavo crveno	
B	H	N	
C	I	O	
D	J	P	
E	K	R	Slovo „J“ označava početak davanja signala, a slovo „A“ i „B“ svršetak.
F	L	S	

Pozivni znak	Razumem	Nisam razumeo	Ponovi
			
Stav za davá- nje brojeva	-1-	-2-	-3-
			
-4-	-5-	Stav za poče- tak davánja	Znak za prekíd datih pojedi- nih znaková
			

Prilog IV

ŠIFRA

B

A

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	D	F	LJ	W	C	P	V	DŽ	Š
2	Đ	M	E	I	"	K	.	L	:
3	?	Č	ä	R	!	X	A	NJ	Z
4	%	H	Č	Y	B	Q	Ž	/	T
5	S	;	,	U	()	(J	N	G	O

Napomena:

1. — Prilikom šifrovanja treba paziti da se uzme uvek pre brojka pod A, a zatim pod B.

2. — Svaka šifra (grupa brojki) treba da se sastoji od 4 brojke, bez obzira da li je reč dovršena ili ne.

3. — Ako na kraju pisma ostane zasebno jedno slovo (odnosno šifrovano dve brojke), onda se ta grupa popuni sa 00 (nula nula) tako da budu sve grupe od 4 cifre.

4. — Prilikom dešifrovanja uzima se od početka dve po dve brojke, koje označavaju od A prema B po jedno slovo.¹

Da bi se signalna veza mogla održavati u svako doba dana (danju i noću) rađene su tablice za predaju i prijem signala slovima, brojevima i barjačićima, čije su forme radene po priloženim i drugim primerima ratne prakse.

¹ Arhiv VII, k. 1468, br. reg. 20-6/5.

P r i l o g V

Tablica signala

Red br.	Šta se javlja-predaje	Znak za predaju - javljanje		
		figurni	brojni	azbučni
1	2	3		
17	Napad je uspeo, neprijateljski položaj zauzet		17	NJ
18	Nastavljamo gonjenje u pravcu /oznaciti pravac Morzeovom azbukom/		18	O
19	Neprijatelj napada naše levo krilo		19	P
20	Neprijatelj napada naše desno krilo		20	R
21	Vršimo protivnapad		21	S
22	Naš protivnapad nije uspeo		22	T
23	Neprijatelj vrši napad tenkovima uz podršku artiljerije		23	U
24	Tražimo zaprečnu vatru naše artiljerije		24	V
25	Odbačeni smo sa velikim gubicima sa naših položaja		25	Č
26	Naše levo krilo se povlači		26	Č
27	Naše desno krilo se povlači		27	Š
28	Povukli smo se na prihvati položaj		28	Ž